

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၃-သမ္မဇေယျဗ္ဗ

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ သမိဋ္ဌိတေ ပသာရိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ သင်္ဃာဋ္ဌိပတ္တစိဝရ ဓာရဏေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ွတေ နိသိန္တေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ * ။ပေ။ န စ ကိဋ္ဌိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဝေဓိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္မဇေယျဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

၁-ကာယာနုပဿနာ၊ ၃-သမ္မဇေယျပိုင်း

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော ရှုပုံကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ အဘိက္ကန္တေ-ရှေ့သို့သွားလတ်သော်၊ ပဋိက္ကန္တေ-နောက်သို့ ဆုတ်လတ်သော်၊ *သမ္မဇာနကာရီ-အသိ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

* ပေ - ပေယျာလ။ ဤနေရာ၌ မထုတ်ဖော်ဘဲ မြှုပ်ထားသော်လည်း ရှေး၌ အပြည့်အစုံပြထားသော အာနာပါန၊ ဣရိယာပထဗ္ဗ ပါဠိအတိုင်း ထုတ်ဖော်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းအတိုင်းပင် ထုတ်ဖော်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းအတိုင်းပင် ထုတ်ဖော်ပါလေဟု ညွှန်ပြသည်။

* အဋ္ဌကထာ၌ “သမ္မဇာနပုဒ်”ကို “သမ္မဇေ”ပုဒ်ကဲ့သို့ပင် ‘ဉာဏ်ဟော’ဟု ယူ၍ “သမ္မဇေမေဝ ဝါ ကာရီ”ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအဖွင့်

ဉာဏ်ဖြင့် ပြုသည်။ (ဝါ) အသိဉာဏ်ကိုပြုသည်။ (ဝါ) သိလျက် ပြုသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

နှင့်အညီ “အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုသည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အသိဉာဏ်ကို ပြုသည်” ဟူ၍လည်းကောင်း အနက် ၂-နည်း ပြန်ဆိုထားသည်။

ထိုတွင် ပထမအနက်အလိုအားဖြင့် ရှေ့သို့ သွားမှု စသော ကိစ္စ ဟူသမျှကို ပြုလိုလျှင် အသိဉာဏ်ဖြင့်သာ ပြုရမည်။ အသိဉာဏ်နှင့် ကင်း၍ မပြုရဟု ဆိုလို၏။

ဒုတိယအနက် အလိုအားဖြင့် ရှေ့သို့ သွားမှု စသည်ကို ပြုလျှင် အသိဉာဏ်ကို ဖြစ်စေရမည်ဟု ဆိုလို၏။

ထို့ပြင် “သိလျက် ပြုသည်” ဟု ပြန်ဆိုအပ်သော တတိယအနက် သည်ကား - “သမ္မဇာနော ဟုတွာ ကာရိသမ္မဇာနကာရီ” ဟု သဒ္ဒါ နည်းအရ ဝစနတ္ထဖြစ်သင့်သည့်ပြင် အနက်သွားလည်း ဖြောင့်မတ်လှ သောကြောင့် ပြန်ဆိုအပ်သော အလျော်ဆုံးအနက်ပေတည်း။

ဤအနက်အလိုအားဖြင့် “ရှေ့သို့ သွားမှုစသည်ကို ပြုလျှင် သိ လျက်သာ ပြုရမည်။ မသိဘဲနှင့်မပြုရ” ဟု ပေါ်လွင်ထင်ရှားလှပေ၏။ “သိလျက် ပြုသည်” ဟု ပြန်ဆိုသော ဤတတိယအနက်သည် “သမ္မဇာန ကတံ-သိလျက် ပြုအပ်သည်” ဟူသော ပုဒ်နက်၊ “သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ- သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း” ဟူသော ပုဒ်နက်တို့နှင့် လည်း ညီညွတ် လျက်ရှိပေ၏။

ထို့ကြောင့် နောက်နောက် အပိုဒ်တို့၌ ဤတတိယအနက်ကိုသာ ပြန်ဆိုပါအံ့။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

“သမ္ပဇေပုဒ်”ပုဒ်၏အနက် =

သမ္မာ သမန္တတော၊ သာမဗ္ဗ ပဇာနန္တော သမ္ပဇာနော အသမ္ပိ
ဿတော ဝဝတ္ထာနေ အညဓမ္မာနုပဿိတာဘာဝေန သမ္မာ အဝိပရိတံ၊
သဗ္ဗာကာရပဇာနနေန သမန္တတော၊ ဥပရူပရိ ဝိသေသာဝဟဘာဝေန
ပဝတ္တိယာသယံ ပဇာနန္တောတိ အတ္ထော။ [သုတ်မဟာဝါဠိကာ၊
ဥဒ္ဒေသ၌ သမ္ပဇာနော-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဦးကာ၊ ၂၉၄]

သမန္တတော ပကဋ္ဌံ ဝါ သဝိသေသံ ဇာနာတီတိ သမ္ပဇာနော၊
သမ္ပဇာနဿ ဘာဝေါ သမ္ပဇေ၊ တထာပဝတ္တဉာဏံ။ ။သမ္မာ ပဇာနန်
သမ္ပဇာနန်။ [သုတ်မဟာဝါဠိကာ၊ နိဒ္ဒေသသမ္ပဇေပိုင်း၌ အဖွင့်ဦးကာ၊
၃၀၆]

ဤဦးကာအဖွင့်တို့နှင့်အညီ

သံ - မှန်စွာ၊ ထက်ဝန်ကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ကိုယ်တိုင်၊

ပ - အပြားတို့ဖြင့်၊ အပြားအားဖြင့် ထူးခြားစွာ၊

ဇာန၊ ဇေ - သိသည်၊ သိမှု၊

သမ္ပဇာန၊ သမ္ပဇေ -

- (၁) မှန်စွာ အပြားဖြင့် သိမှု၊
- (၂) မှတ်စွာ အထူးသိမှု၊
- (၃) ပြည့်စုံစွာ အပြားအားဖြင့် သိမှု၊
- (၄) ပြည့်စုံစွာ အထူးသိမှု၊
- (၅) ကိုယ်တိုင် အပြားအားဖြင့် သိမှု၊
- (၆) ကိုယ်တိုင် အထူးသိမှု -

ဤသို့အနက် (၆)မျိုး ပြန်နိုင်၏။ သို့သော်လည်း “မှန်စွာသိခြင်း”
ဟူသော စကားသည် ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် သိသင့်သမျှကို အပြည့်အစုံ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သိခြင်းနှင့် ကိုယ်တိုင်သိခြင်းတို့ကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်ပေ၏။ “အပြားအား ဖြင့် သိခြင်း” ဟူသည်မှာလည်း သဘာဝလက္ခဏာ၊ သင်္ခတလက္ခဏာ၊ သာမညလက္ခဏာ ဟူသော အပြားတို့ဖြင့် သိခြင်းပင်ဖြစ်၍ ပကတိ အသိမှ ထူးခြားသော သိခြင်းပေတည်း။

ထို့ကြောင့် ဥဒ္ဓေသဝါရ၌ “သမ္မဇာနော”ပုဒ်ကို “မှန်စွာ အပြား အားဖြင့် သိသည်”ဟု အနက်တစ်မျိုးတည်းသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပေသည်။ ဤအရာ၌ကား အနက်တိုစေရန် “အသိဉာဏ်”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သိလျက်”ဟူ၍လည်းကောင်း ဤမျှသာ ပြန်ဆိုအပ်သည်။ “အသိ ဉာဏ် သိလျက်” ဟူသော ဤအနက်တို့ဖြင့်လည်း ပြခဲ့ပြီးသော အနက် ၆-မျိုးကိုပင် ရည်ရွယ်ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်ယူပါလေ။

မှန်ပေ၏။ “အသိဉာဏ်” ဟူသော စကားသည် အမှန်သိမှုကိုသာ ဖော်ပြ၏။ အမှားသိမှုကိုကား မပြပေ။ သိသင့်သမျှကို ပြည့်စုံစွာ သိမှ သာလျှင် အမှန်သိဖြစ်ပေသည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသိရုံမျှဖြင့် အမှန်သိ မဖြစ်ပေ။ ကိုယ်တိုင်တွေ့၍ မျက်မှောက်သိမှသာလျှင် အသိဉာဏ်ဟု ဆိုရပေသည်။ တစ်ဆင့်ကြား စသည်ဖြင့် သိမှုသည်ကား ဝိပဿနာ အရာ၌ အသိဉာဏ်မျှပင်မမည်ချေ။ ထို့ပြင် သဘာဝ၊ သင်္ခတ၊ သာမည လက္ခဏာတို့ဖြင့် သိမျှသာလျှင် ဝိပဿနာအရာ၌ အသိဉာဏ်မည်ပေ သည်။ ဤသို့သော အသိသည် ပကတိအသိမှ ထူးခြားသော သိမှုလည်း ဖြစ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် “အသိဉာဏ်၊ သိလျက်”ဟူသော အနက် ၂-ခုမျှဖြင့် ကောင်းကောင်း လုံလောက်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

သမ္မဇေညံ ၄-ပါး = “သမ္မဇေညံ”ဟု ခေါ်သော အသိဉာဏ်သည်

- (၁) သာတ္တကသမ္မဇေညံ၊
- (၂) သပ္ပါယသမ္မဇေညံ၊

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

(၃) ဂေါစရသမ္ပဇဉ်၊

(၄) အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်

ဟူ၍ ၄-ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သွားမှုစသော ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုကို ပြုလိုလျှင် ရုတ်တရက် မပြုသေးဘဲ အကျိုးရှိမည်၊ မရှိမည်ကို ရှေးဦးစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အကျိုးရှိလောက်ပါမှသာ ပြုအပ်ပေသည်။ အကျိုးမရှိလျှင်ကား မပြုအပ်ပေ။ ဤသို့ပြုရာ၌ အကျိုးရှိ၊ မရှိကို ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ခြင်းသည် “သာတ္ထကသမ္ပဇဉ်” မည်၏။

အကျိုးရှိသည့် အမှုပင်ဖြစ်သော်လည်း ပြုရန်သင့်၊ မသင့်ကို ဆင်ခြင်ရဦးမည်။ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် သင့်လျော်မှသာ ပြုအပ်ပေသည်။ မသင့်လျှင်ကား မပြုအပ်ပေ။ အမြွက်အားဖြင့်ပြုရလျှင် စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ရန် သွားခြင်းသည် အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။ သို့သော် ပရိသတ်အများစုဝေးသော ဘုရားပွဲတော်ကာလ၌ သွားလျှင် ယောဂီအား မသင့်လျော်ပေ။ သူသေကောင်၌ အသုဘဟု ရှုခြင်းသည်လည်း အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။

သို့သော် မိန်းမလောင်းကောင်၌ ယောက်ျားရှုရန် မသင့်လျော်ပေ။ တရားဟောခြင်းသည်လည်း အကျိုးရှိသော အမှုပင်တည်း။ သို့သော် လောကီကိစ္စအတွက် စည်းဝေးရာ ဌာနစသည်၌လည်းကောင်း၊ အလုပ်ကိစ္စများနေသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝိသဘာဝပုဂ္ဂိုလ်အား ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း ဟောပြောနေရန် မသင့်လျော်ပေ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကျိုးရှိသည့် အမှုပင်ဖြစ်သော်လည်းမသင့်လျော်သော အရာများစွာပင်ရှိ၏။ ဤအရာ၌ သင့်၊ မသင့်ကို ဆင်ခြင်မှုသည် “သပ္ပိယသမ္ပဇဉ်” မည်၏။

ဤသာတ္ထကသမ္ပဇဉ်၊ သပ္ပိယသမ္ပဇဉ် ၂-ပါးတို့သည် လောကီလောကုတ္တရာ ၂-ဖြာလုံးပင် ကျေးဇူးများပေ၏။ ဤသမ္ပဇဉ် ၂-ပါးနှင့်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ပြည့်စုံလျှင် လောက၌လည်း ကြီးပွားချမ်းသာတတ်၏။ သမထ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအရာ၌လည်း သမာဓိ၊ ပညာတို့ကို လျင်မြန်စွာ ပြည့်စုံစေနိုင်၏။ သို့သော် ဤသမ္မဇေယျ ၂-ပါးသည် သမထလည်း မဟုတ်သေး၊ ဝိပဿနာလည်း မဟုတ်သေးပေ။ သမထ၊ ဝိပဿနာတို့၏ အခြေခံ အထောက်အပံ့မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤသမ္မဇေယျ ၂-မျိုးကိုပင် “ပါရိဟာရိကပညာ” ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ခေါ်ဆိုထားပေသည်။

သမထယောဂီမှာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌၊ ဝိပဿနာယောဂီမှာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၌ မပြတ်နှလုံးသွင်းမှု ရှုမှတ်မှုသည် “ဂေါစရသမ္မဇေယျ” မည်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤသမ္မဇေယျပဗ္ဗအရ အားထုတ်လျက်ရှိသော ဝိပဿနာယောဂီသည် ရှေ့သို့ သွားသောအခါ၌ ကြွတိုင်း၊ လှမ်းတိုင်း၊ ရွှေ့ရှားတိုင်း “သွားတယ်၊ သွားတယ်” စသည်ဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်ရှုလျက်သာ သွားအပ်၏။ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်သော အခါ စသည်၌လည်း နည်းတူပင်တည်း။

ဤအရာ၌ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးနှင့်တကွ ၎င်း၏ အာရုံ ၄-ပါးကိုပင် ယောဂီ၏ ကျက်စားရာနယ်ပယ်အပိုင်ဖြစ်သောကြောင့် “ဂေါစရ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအာရုံ ၄-ပါး၌ မပြတ်ဖြစ်စေအပ်သော မှတ်သိမှု-အသိဉာဏ်ကိုပင် “ဂေါစရသမ္မဇေယျ” ဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၌ ဤသို့ ဟောတော်မူပေသည်။

ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ။ ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရတံ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ န လစ္ဆတိ မာရော ဩတာရံ၊ န လစ္ဆတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုရော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ [မဟာဝါဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ ၃၊ ၁၂၇]

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ-အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ဖြစ်သော၊ ဂေါစရေ-စားကျက်ထဲ၌၊ စရထ-ကျက်စားကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ-အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ဖြစ်သော၊ ဂေါစရေ-စားကျက်ထဲ၌၊ စရထ-ကျက်စားနေကြလျှင်၊ (ဝါ) ကျက်စား နေကုန်သော၊ ဝေါ-သင်တို့အား၊ မာရော-ကိလေသာမာရ်ဟု ခေါ်သော သူသတ်သမားသည်၊ ဩတာရံ-ဝင်ရောက်နှိပ်စက်ရန် အခွင့်အရေးကို၊ န လစ္ဆတိ-မရဘဲရှိလတ္တံ့။ မာရော-ကိလေသာမာရ်ဟု ခေါ်သော သူ သတ်သမားသည်၊ အာရမ္မဏံ-ဝင်ရောက်နှိပ်စက်ရန် အာရုံအကြောင်းကို၊ န လစ္ဆတိ-မရဘဲရှိလတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ-အဘဘုရား၏ အပိုင်စား အမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ပယ် ဖြစ် သော၊ ဘိက္ခုနော ဂေါစရေ-ရဟန်း၏ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်သည်၊ ကော စ-အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း။

ဤပါဠိတော်နှင့်အညီ ရှုမှတ်မှု-သတိပဋ္ဌာန်ကို မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည် သာလျှင် “ဂေါစရသမ္ပဇဉ်”မည်သည်ဟု မြဲမြံစွာ မှတ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပင် အဋ္ဌကထာ၌ “ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပန အဝိဟောနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်”ဟု အထပ်ထပ် မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ဤ“အဘိက္ကန္တ ပဋိက္ကန္တ”အရာတွင် ဂေါစရဂါမ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်သည်ကို ပြခြင်းသည်ကား သတိလွတ် တတ်သော ရှည်ဝေးသောသွားရာ၊ ပြန်ရာ၌သော်လည်း အသွားရော၊ အပြန်ပါ သတိမလွတ်အောင် အားထုတ်အပ်သည်ကို သိစေလို၍ အထူး ပြဆိုခြင်းမျှသာတည်း။ ထိုသို့ ပြဆိုထားခြင်းကြောင့် “ဆွမ်းခံရွာ၌သာ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ဖြစ်သည်၊ ကျောင်း၌ကား မဖြစ်”ဟူ၍ ဤသို့ကား မမှတ် သင့်ပေ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤဂေါစရသမ္ပုဇ်အရာတွင် အဋ္ဌကထာ၌ ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ပါး ခွဲပြထားပေ၏။ ပြပုံမှာ -

- (၁) အသွားမှာသာ ဆောင်၍ အပြန်မှာ မဆောင်သော ရဟန်း ၁-ပါး၊
- (၂) အသွားမှာ မဆောင်မူ၍ အပြန်ကျမှ ဆောင်လာသော ရဟန်း ၁-ပါး၊
- (၃) အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာ မဆောင်သော ရဟန်း ၁-ပါး၊
- (၄) အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာ ဆောင်သော ရဟန်း ၁-ပါး။

ဤ၄-ပါးတို့တွင် ပထမရဟန်းသည် စင်္ကြံသွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် တစ်နေ့လုံး မပြတ်အားထုတ်လျက် နီဝရဏတို့မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ညဉ့်ဦးယံ၌လည်း နည်းတူပင် အားထုတ်၏။ သန်းခေါင် (မဇ္ဈိမ)ယံ၌ အိပ်စက်၍ (ပစ္ဆိမ) မိုးသောက်ယံ၌ ထိုင်ခြင်း၊ စင်္ကြံသွားခြင်းတို့ဖြင့် နည်းတူပင် အားထုတ်ပြီးလျှင် ပြုရန်ရှိသော စေတိယင်္ဂဏဝတ် စသည်တို့ကို ပြုပြီးလျှင် မနေသာ၍ ပြင်ထိုင်ရသော ၂-ထိုင် ၃-ထိုင်ခန့်မျှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်း အားထုတ်ပြီး၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်စေဘဲသာ ဆွမ်းခံသွား၏။ ပြန်လာသောအခါ၌ ရှင်သာမဏေ ရဟန်းငယ်တို့နှင့် စကားပြောလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါဘဲ ပြန်လာ၏။ ဤသို့သော ရဟန်းသည် အသွားမှာသာ ဆောင်၍ အပြန်မှာ မဆောင်သော ရဟန်းမည်၏။

ဒုတိယ ရဟန်းသည်ကား နေ့ရော ညဉ့်ပါ ပထမ ရဟန်းကဲ့သို့ပင် မပြတ်အားထုတ်နေပေ၏။ သို့သော် ဆွမ်းခံသွားချိန်တွင် ဝမ်းမီးပူလောင် လှသဖြင့် ကိုယ်မှ ချွေးများကျလျက် ပင်ပန်း၏။ နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်ပါသော်လည်း အချိုးတကျ မဖြစ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးမသွင်းနိုင်တော့ဘဲ ဆွမ်းခံသွားရလေ၏။ ယာဂုကိုဖြစ်စေ၊ ဆွမ်းကို ဖြစ်စေရ၍ ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ်မျှ စားမျိုးမိသော ကာလမှစ၍ ဝမ်းပူလောင်မှု

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ငြိမ်းအေးကာ နေသာထိုင်သာရှိသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မလွတ်ဘဲ သုံးဆောင် စားသောက်ပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်ဘဲ ကျောင်းသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ ဤရဟန်းသည် အသွားမှာ မဆောင်မူ၍ အပြန်ကျမှ ဆောင်လာသော ရဟန်းမည်၏။

ဤသို့သော ရဟန်းတို့သည်ကား ယာဂုသောက်ရင်း၊ ဆွမ်းစားရင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြသည်မှာ မရေမတွက်နိုင်အောင် များလှသည် ဟူ၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ထိုထိုမြို့ရွာများ၌ ဆွမ်းစားဇရပ်များမှာ ရဟန်း တော်များ ယာဂုသောက်ရင်း၊ ဆွမ်းစားရင်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက် ဖူးသောနေရာ ဟူ၍ မရှိဖူးတဲ့။

(ဤစကားသည် သာသနာတော် နှစ် ၉၇၀-ကျော်က ရေးခဲ့သော အဋ္ဌကထာစကား ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်နှင့် ၉၇၀- အတွင်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အခြေအနေကိုသာ ဖော်ပြ ထားသည်။ ယခု ပစ္စက္ခ အခြေအနေကိုကား ပြထားသည်မဟုတ်ပေ။)

ဤသို့စားသောက်သောကြောင့် ဝိပဿနာယောဂီတို့မှာ စားသောက် ချိန်နှင့် စားသောက်မှုကို အချိန်ပို အလုပ်ပိုဟု မမှတ်အပ်ပေ။ စားသောက် ရာမှာလည်း ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကို အလေးပြု၍ ပွားစေအပ်ပေ၏။

အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာပင် မဆောင်သော တတိယ ရဟန်း သည်ကား “ရဟန်းများမှာ အားထုတ်ရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်။ တရား အားထုတ်ရသည်” ဟူ၍မျှ အသိအမှတ်မထားတော့ဘဲ ရှုမှတ်နှလုံးသွင်းမှု လုံးဝကင်းနေသော ရဟန်းပင်တည်း။ ဤသို့သော ရဟန်းသည် အချင်း ခပ်သိမ်း မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေလေ့ရှိသောကြောင့် “ပမာဒ ဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်”လည်း မည်၏။ ထို့ပြင် ဤဘဝတွင် မဂ်ဖိုလ်ကို မရ နိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရအောင်လည်း အားမထုတ်တော့ဘူး ဟူ၍

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လည်းကောင်း ဘာဝနာအလုပ်၌ အာလယပြတ် ဝန်ချထားသောကြောင့် “နိက္ခိတ္တဓုရပုဂ္ဂိုလ်”လည်း မည်၏။ ထို့ပြင်ဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း၊ တရား၌ ယုံမှားခြင်း၊ သံဃာ၌ ယုံမှားခြင်း၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှားခြင်း၊ သီတင်းသုံး ဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်း (တရားအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုနေခြင်းမျိုးပင်တည်း) ဟူသော “စေတောဒီလ”ခေါ် စိတ်ငြောင့် ၅-စင်းဖြင့်လည်း စူးဝင်ခံရလျက် ရှိတတ်၏။

ထို့ပြင် ကာမဂုဏ်၌ ခင်တွယ်မှုအားကြီးခြင်း၊ မိမိ၏ကိုယ်၌ ခင်တွယ်မှုအားကြီးခြင်း၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ် - သူတစ်ပါးကိုယ်၌ ခင်တွယ်မှု အားကြီးခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်ကားအောင် စားချင်တိုင်း စား၍ ဘယ်ပြောင်း-ညာပြန်အိပ်စက်မှု ချမ်းသာ၊ မှိန်းနေရမှုချမ်းသာတို့ကို ခံစားနေခြင်း ဟူသော “စေတောဝိနိဗန္ဓ” ခေါ် စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ၅-ချက်ဖြင့်လည်း အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက်ရှိနေ၏။

ထို့ကြောင့် ဤသို့သောရဟန်းသည် နေ့ရောညဉ့်ရော ကျောင်း၌ ရှိစဉ်မှာလည်း တရားအားထုတ်ရန် လုံးဝပင် သတိမရ။ မြို့ရွာထဲသို့ သွားစဉ်မှာလည်း သတိမရ၊ တွေ့ရသော လူဒါယကာ ဒါယိကာမများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာမှာလည်း လူဝတ်ကြောင်အချင်းချင်းကဲ့သို့ ပြောဆို ဆက်ဆံကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါ ဗလာအချည်းနှီးသာလျှင် ဆွမ်းခံပြန်ခဲ့၏။ ဂေါစရသမ္မဇေည လုံးဝကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။ သာသနာ့အမြင်ဖြင့် ကြည့်လျှင် အလွန်ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာဆောင်သော စတုတ္ထရဟန်းသည်ကား ပထမရဟန်းကဲ့သို့ပင် နေ့ရောညဉ့်ရော ဆွမ်းခံသွားရာမှာရော ကမ္မဋ္ဌာန်း မလွတ်သည်ပြင် ဆွမ်းခံအပြန်မှာရော မပြတ် နှလုံးသွင်းရှုမှတ်လျက် ပြန်လာသော ရဟန်းပေတည်း။ အိပ်ချိန်မှအပ တစ်ညလုံးနှင့် တစ်နေ့

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

လုံး ဘယ်အချိန်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်စေဘဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ရဟန်း ပေတည်း။

ဤသို့ကိစ္စများ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းလွတ်တတ်သော ဆွမ်းခံသွားရာ ပြန်ရာမှာ တောင်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်အောင် အားထုတ်မှုကို “ဂတပစ္စာ ဂတိကကျင့်ဝတ်”ဟု ခေါ်၏။ (ဂတ-သွားမှု + ပစ္စာဂတ-ပြန်မှုတို့၌+ ဣက=မပြတ်ဖြစ်သောအကျင့်)။ ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလနှင့် သာသနာတော်နှစ် (၉၀၀) ကျော်တိုင်အောင် ပဋိပတ်ထွန်းကားခဲ့သော ရှေးခေတ်ကာလတုန်းက ဤဂတပစ္စာဂတိကဝတ် ဖြည့်ကျင့်ကြပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ -

မိမိ၏အကျိုးစီးပွားအစစ်ကို လိုလားသော အမျိုးကောင်းသားတို့ သည် ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုကြပြီးလျှင် ဆယ်ပါးဖြစ်စေ၊ နှစ် ဆယ်၊ သုံးဆယ်၊ လေးဆယ်၊ ငါးဆယ်၊ တစ်ရာဖြစ်စေ တစ်ပေါင်းတည်း တည်နေကြရာတွင်၊ ဤသို့ကတိကဝတ် ပြုကုန်၏။ ပြပုံမှာ -

“ငါ့ရှင်တို့ သင်တို့သည် ကြွေးမြီပူ၍ ရဟန်းပြုကြသည်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ မင်းဘေးစသည်တို့ကို ကြောက်၍ ရဟန်းပြုသည်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ အသက်မွေးမှု ကြပ်တည်း၍ ရဟန်းပြုသည်လည်း မဟုတ် ကုန်။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်လို၍ ရဟန်းပြုကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ရဟန်းပြုရုံမျှဖြင့်တော့ ဝဋ်ဆင်း ရဲမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ကြသေးပါ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ကိလေသာကို ပယ်နိုင်မှသာလျှင် လွတ်နိုင်ကြပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ သွား နေဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာကို သွားနေဆဲမှာပဲ ငြိမ်းပြတ် သွားအောင် နှိမ်နင်းကြရမည်။ (သင့်လျော်စွာ နှလုံးသွင်းလျက်ဖြစ်စေ၊ ရှုမှတ်လျက်ဖြစ်စေ ပယ်ရမည်ဟု ဆို၏။) ရပ်နေဆဲ၊ ထိုင်နေဆဲ၊ လျောင်း

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

နေဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာကို ရပ်နေဆဲ၊ ထိုင်နေဆဲ၊ လျောင်းနေဆဲမှာပင် ငြိမ်းပြတ်သွားအောင် နှိမ်နင်းကြရမည်” ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြု၍နေကြ၏။

ဤသို့နေကြရာတွင် သွားနေဆဲမှာ ကိလေသာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရဟန်းသည် သွားနေဆဲမှာပင် ထိုကိလေသာကို နှိမ်၏။ မနှိမ်နိုင်လျှင် ရပ်နေ၏။ ရှေ့က သွားနေသော ထိုရဟန်း ရပ်နေလျှင် နောက်က လိုက်လာသော ရဟန်းလည်း ရပ်နေ၏။ ထိုအခါမှာ ကိလေသာဖြစ်နေသော ထိုရဟန်းသည် “နောက်က ရဟန်းလည်း သင့်အကြံကို သိသွားပြီ။ ဤအကြံဟာ သင့်နှင့်မတော်တဲ့အကြံပဲ။ မရှက်ဘူးလား” စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို အပြစ်တင်၍ ဝိပဿနာကို ပွားစေလျက် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည်လည်းရှိ၏။ ရပ်နေရင်း မနှိမ်နိုင်သေးလျှင် ထိုင်ပြန်၏ ထိုအခါမှာ နောက်က ရဟန်းလည်း ထိုင်ရပုံ၊ အပြစ်တင်ပုံ စသည်မှာ နည်းတူပင်တည်း။

ဤသို့ နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် အရိယာအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်စေကာမူ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ကိလေသာကိုမူကား ပယ်ခွာ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းလျက်သာလျှင် သွား၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း မပါဘဲမူကား ခြေကို မကြွပေ၊ ကြွမိ၊ လှမ်းမိလျှင် မူလရှေးနေရာသို့ ပြန်လာပြီးမှ ရှုမှတ်လျက် တစ်ဖန် သွား၏။ ဤသို့ အားထုတ်ပုံကို အာလိန္ဒက ကျောင်းနေ မဟာဗုဒ္ဓဇာတိ မထေရ်၏ ကျင့်ပုံ စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထား၏။

မဟာဗုဒ္ဓဇာတိမထေရ်သည် ၁၉-နှစ်ကာလပတ်လုံး ဂတပစ္စာ ဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်လျက်နေ၏။ ဆွမ်းခံလမ်း အနီးတွင် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးလျက်၊ စပါးရိတ်၊ စပါးနယ်လျက်၊ အမှုလုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြသော လူတို့သည် ထိုမထေရ်၏ ပြန်ကာပြန်ကာ သွားလာနေပုံကို မြင်ကြ၍ “ဒီမထေရ်ကြီး ပြန်ပြန်ပြီး သွားနေတာဟာ မျက်စိလည်၍လေလား။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တစ်ခုခုကို မေ့ကျန်ခဲ့၍လေလား” ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုကြ၏။ သို့သော် လည်း ထိုမထေရ်သည်ကား လူတို့၏စကားကို ဂရုမစိုက်ဘဲ သတိ မလွတ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင် ရဟန်းတရားကို အားထုတ်လျက် အနှစ် ၂၀-မြောက်အတွင်းမှာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူလေ၏။

ထို့ပြင် ကာလဝလ္လိမဏ္ဍပ်ကျောင်းနေ မဟာနာဂမထေရ်သည်လည်း ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်မှုလျက် ရှေးဦးစွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ပူဇော်လို၍ ၇-နှစ်ပတ်လုံး ရပ်ခြင်း၊ စင်္ကြံ သွားခြင်းကိုသာလျှင် ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထို့နောက်မှ ၁၆-နှစ် ပတ်လုံး ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူ လေ၏။

ဤမထေရ်၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ ... ဆွမ်းခံရွာသို့ ဝင်သောအခါ ရေကိုငုံ၍ သွားခြင်းပေတည်း။ အကြောင်းမှာ ဆွမ်းလောင်းရန်၊ ရှိခိုးရန် လာသော ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့အား “ချမ်းသာကြပါစေ၊ အသက်ရှည် ကြပါစေ” ဟု ဆုပေးမိရုံမျှဖြင့် သမာဓိကျသွားခြင်း မဖြစ်စေလိုသော ကြောင့်ပေတည်း။ သို့သော် လူအများ မေးမြန်းလျှောက်ထားလျှင်ကား ရေကို မျိုချပြီးလျှင် ဖြေကြားသေး၏။ အမေးအမြန်း မရှိလျှင်ကား ရွာ တံခါးသို့ ရောက်မှ ထွေး၍သွား၏။

ကာလမ္ဗဆိပ်ကမ်းကျောင်း၌ ဝါကပ်သော ရဟန်းတော် ၅၀-တို့သည် လည်း ဤနည်းတူပင် ကျင့်ကြ၏။ ထို ၅၀-သော ရဟန်းတို့သည် ဝါဆို လပြည့်နေ့၌ “ငါတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးဘဲ အချင်းချင်း စကားမပြောကြစတမ်း” ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြုကြ၏။ ဤကတိကဝတ် သည် အရေးမကြီးသော အလွတ်စကားကိုသာ မပြောရန် ရည်ရွယ်သည် ဖြစ်ရာ၏။ လုံးဝစကား မပြောဘဲ နေရန် ကတိကဝတ်မျိုးကိုကား မပြု

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကောင်းပေ။ ပြုလျှင် ရဟန်းမှာ အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် (လုံးဝ စကားမပြောဘဲနေရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း ကတိကဝတ်ထားခြင်းများကို မပြု အပ်ဟု မှတ်လေ။)

ရွာသို့ဆွမ်းခံ ဝင်သော အခါ၌လည်း ရေကိုငုံ၍ ဝင်ကြ၏။ မေးသူ ရှိလျှင် မျိုချ၍ ဖြေကြားကုန်၏။ မေးသူမရှိလျှင်ကား ရွာတံခါး သို့ရောက်မှ ထွေး၍ သွားကြ၏။ ရေထွေးထားရာ၌ ရေကွက်များကို မြင် သဖြင့် ထိုရွာက လူအများသည် ရဟန်းတော် ဘယ်နှစ်ပါးကြွသည်ကို သိကြသတဲ့။ ထိုရဟန်းတော် ၅၀-တို့သည် ဝါတွင်း ၃-လအတွင်းမှာပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူကြလေ၏။

ပြခဲ့ပြီးသော မဟာဗုဿဒေဝမထေရ်၊ မဟာနာဂမထေရ်၊ ကလမ္မ ဆိပ်ကမ်းကျောင်းနေရဟန်းတော်များကဲ့သို့ ဆွမ်းခံသွားသောအခါ၌လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွတ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင် ခြေကို ကြွလှမ်းလျက် သွား၏။ ရွာသို့ ဝင်ခါနီး ရေငုံ၍ဖြစ်စေ၊ အလွတ်စကားပိုများကို မပြောရန် ဆောက်တည်၍ဖြစ်စေ ဘေးရန်မရှိသောလမ်းကို ကြည့်ရှု၍ ဝင်အပ်၏။ ဆွမ်းခံလှည့်စဉ်မှာလည်း ပျာယီးပျာရာ အဆောတလျှင် မသွားရ၊ အဆော တလျှင် သွားရသော ပိဏ္ဏပါတ်စုတင်မည်သည် မရှိပါ။ ညီညာသော မြေပြင်၌ သွားနေသော ရေလှည်းကဲ့သို့ မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်လှစွာ ဣန္ဒြေရရနှင့် သွား၏။

ဤသို့ အမှတ်သတိ မကင်းမူ၍ ဣန္ဒြေရရ သွားနေသည်ကိုပင် “ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ရှေ့သွားမှု၊ နောက်ပြန် တည့်တည့်ကြည် မှု၊ တစ်စောင်းကြည့်မှု၊ ကွေးမှု၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ဆန့်မှုနှင့် ပြည့်စုံလျက် ကြွသွားနေသည်”ဟု ပါဠိတော်တို့၌ ဆိုထားပေသည်။ ဆွမ်းခံပြန်လာ၍ ဆွမ်းစားသောအခါမှာလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်း လျက်သာ စားအပ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အာဟာရေ ပဋိကူသညာကို ဖြစ်စေရန် လှည်းဆီထည့်သော ဥပမာ၊ အနာဆေးလိမ်းပေးသော ဥပမာ၊ ရင်သွေးသားငယ်၏ အသားကို စားသော ဥပမာတို့ဖြင့် ဆင်ခြင်ရန် “နေဝ ဒဝါယ” စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော အကျိုးရစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ရန်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ညွှန်ပြထားသေး၏။ သို့သော်လည်း ဝိပဿနာယောဂီသည်ကား ရှုမှတ်လျက် စားခြင်းကိုသာလျှင် အထူးသဖြင့် အလေးပြုသင့်ပေသည်။ ဆွမ်းစားပြီးသော အခါ၌ တစ်အောင်တစ်ခဏမျှ အပန်းဖြေပြီးလျှင် ဆွမ်းမစားမီက မပြတ်ရှုမှတ်သကဲ့သို့ပင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် တစ်နေ့လုံးရော၊ ညဉ့်ဦးယံမှာရော၊ နံနက်မိုးသောက်ယံမှာရော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင် မပြတ်နှလုံးသွင်းလျက် နေအပ်၏။ ဤသို့မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ရဟန်းသည် အသွားအပြန် ၂-ပါးလုံးမှာ ဆောင်သော ရဟန်းမည်ပေ၏။

အသွားအပြန်ဆောင်သော ဤဂတပစ္စာဂတိကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းသည် ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ပထမအရွယ်မှာပင် ရဟန္တာဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဒုတိယအရွယ်မှာပင် ဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် တတိယအရွယ်မှာ ဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် သေခါနီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဒုတိယဘဝ၌ နတ်ဖြစ်လျက် ရဟန္တာဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် ဘုရားမပွင့်သောအခါ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်၏။ သို့မဖြစ်သေးလျှင် နောက်ဘုရားလက်ထက်မှာ ဒိပ္ပါဘိညာ၊ မဟာပညာ၊ မဟိဒ္ဓိက၊ ငုတင်္ဂရေ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုက၊ ဝိနယရေ၊ ဓမ္မကထိက၊ အာရညိက၊ ဗဟုသုတ၊ သိက္ခကာမ အစရှိသော တေဒဂ်ဂုဏ်ထူးတို့တွင် ထင်ရှားသော အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

(သတိပြုရန်မှာ - ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော စကားကို ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ဟူသော စကားနှင့် ဆက်စပ်မိပါစေ။)

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဤအရာ၌ အသွားသာ ဆောင်သော ရဟန်း၊ အပြန်သာ ဆောင်သော ရဟန်း၊ အသွားအပြန် မဆောင်သော ရဟန်း၊ အသွားအပြန် ဆောင်သော ရဟန်းအားဖြင့် ၄-ပါးသော ရဟန်းတို့တွင် အသွားအပြန် ဆောင်သော ရဟန်း၏ ဂေါစရသမ္ပဇေညသည် ခေါင်ထိပ်ရောက်လျက် ပြည့်စုံပေ၏။ ထိုသမ္ပဇေညမျိုးနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်အပ်ပေ၏။ ဤဂေါစရသမ္ပဇေည ထက်သန်အားပြည့်သောအခါ၌ “အသမ္မောဟသမ္ပဇေည” ခေါ် မတွေ့မဝေသော အသိဉာဏ်သည် အလိုလိုပင် ဖြစ်ပေါ်လာစေ၏။ ၎င်းဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဓမ္မကထိကတို့လည်း အသုံးချနိုင်စေခြင်းငှာ အဋ္ဌကထာ စကားရင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြပါအံ့။

အဘိက္ကမာဒီသု ပန အသမ္ပယုနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇေညံ၊ တံ ဝေဝေဒိတဗ္ဗံ - “ဣဓ ဘိက္ခု အဘိက္ကမန္တော ဝါ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ ယထာ အန္ဓဗလပုထုဇ္ဇနာ အဘိက္ကမာဒီသု “အတ္တာ အဘိက္ကမတိ၊ အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော”တိ ဝါ “အဟံ အဘိက္ကမာမိ၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော”တိ ဝါ သမ္ပယုန္တိ။ တထာ အသမ္ပယုန္တော “အဘိက္ကမာမိ”တိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယော ဓာတုဝိပွာရဝသေန အယံ ကာယသမ္ပတော အဋ္ဌိသဃံာတော (ရူပသဃံာတော) အဘိက္ကမတိ။ တသေဝံ အဘိက္ကမတော ဧကေကပါဒုဒ္ဒရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတုတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္နာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု။ ဝေါသာဇ္ဇနေ ပန တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္နာ။ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ သန္တိက္ခေပနသန္တိရုမ္မနေသု။ တတ္ထ ဥဒ္ဒရဏေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပမ္မော အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ။

မှတ်ချက်အပိုပို

တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝီတိဟရဏံ၊ ဝီတိဟရဏေ ပဝတ္တာ
ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္နိက္ခေပနံ၊ သန္နိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ
သန္နိရုဗ္ဗနံ န ပါပဏန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္နိ သန္နိ ဩဓိ ဩဓိ
ဟုတွာ တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဋ္ဌာပဋ္ဌာယန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ။
တတ္ထ ဧကော ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ကဿ ဝါ ဧကဿ အဘိက္ကမနံ။
ပရမတ္ထတော ဟိ ဓာတူနံယေဝ ဂမနံ၊ ဓာတူနံ ဌာနံ၊ ဓာတူနံ နိသဇ္ဇာ၊
ဓာတူနံ သယနံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဧကောဋ္ဌာသေ သဒ္ဓိံ ရူပေန ...

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။

အဝီစိမနသမ္ပန္နော၊ နဒီသောတောဝ ဝတ္တတိတိ။

ဧဝံ အဘိက္ကမာဒီသု အသမ္ပယုနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉံ နာမ။

အဘိက္ကမာဒီသု-ရှေ့သို့သွားမှု စသည်တို့၌၊ အသမ္ပယုနံ-မတွေမဝေ
သိခြင်းသည်၊ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉံ-အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်ပေတည်း။
တံ-ထိုအသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဤသို့သိအပ်၏။ ဣဓ
ဘိက္ခု-ဤသာသနာတော်၌ အားထုတ်နေသော ရဟန်းသည်၊ အဘိက္က
မန္တော ဝါ-ရှေ့သို့သွားလျှင်ဖြစ်စေ၊ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ-နောက်သို့ပြန်လျှင်
ဖြစ်စေ။

(ဤပုဒ်များကို “အသမ္ပယုန္တော-မတွေမဝေ မသိမှားမှု၍” ဟူသော
ပုဒ်၌စပ်ပြီးလျှင် ထည့်ပြီး ပြုလတ္တံ့သော “ပဇာနာတိ” ၌ အဆုံးသတ်
စပ်လေ။ ဤမှနောက် “ယထာ” မှစ၍ “တထာ” တိုင်အောင် ပြောင်းပြန်
ဥပမာကို ပြု၏။)

အန္တုဗဟလပုထုဇ္ဇနာ-သုတ စိန္တာ ဘာဝနာဉာဏ်မြင်ကန်းသော အန္တု
ပုထုဇဉ်တို့သည်၊ အဘိက္ကမာဒီသု-ရှေ့သို့သွားမှုစသည်တို့၌၊ (သမ္ပယုန္တံ
၌စပ်) အတ္တာ အဘိက္ကမတိ-(လိပ်ပြာကောင်၊ ဝိညာဉ်ကောင်၊ အသက်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ကောင်ဟု ခေါ်သော) အတ္တကောင်က ရှေ့သို့သွားသည် (ဟူ၍လည်းကောင်း၊) အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝါ-ရှေ့သို့သွားမှုကို အတ္တကောင်က ဖြစ်စေသည်၊ ပြုလုပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဤ ၂-ပိုဒ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိဂါဟအလို သိမှားတွေဝေပုံကို ပြသည်။)။

အဟံ အဘိက္ကမာမိ-ငါက ရှေ့သို့ သွားသည် (ဟူ၍လည်းကောင်း)၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝါ-ရှေ့သို့သွားမှုကို ငါက ဖြစ်စေသည် ပြုလုပ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်ဖြင့် မာနဂါဟအလို သိမှားတွေဝေပုံကို ပြသည်၏) သမ္မယုန္တိ ယထာ-တွေဝေသိမှားကြသကဲ့သို့၊ တထာ အသမ္မယုန္တော-ထိုကဲ့သို့ မတွေဝေ မသိမှားမှု၍၊ (ဤပိုဒ်ကို ထည့်၍ ပြဆိုလတ္တံ့သော “ပဇာနာတိ”ပုဒ်၌ စပ်ယှဉ်လေ။) အဘိက္ကမာမိတိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-ရှေ့သို့သွားမည်ဟု စိတ်ဖြစ်လျှင်၊ တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိ-ထိုစိတ်နှင့်အတူတကွပင်လျှင်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝါယောဓာတု-စိတ္တဇဝါယောဓာတ်ခေါ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှား ဆောင်သွားမှုသည်၊ ဝိညတ္တိ ဇနယမာနာ-ကာယဝိညတ်ခေါ် တောင့်ဆောင်လှုပ်ရှားစေနိုင်သော သတ္တိထူး အမှုအရာထူးကို ဖြစ်ပေါ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ စိတ္တကိရိယ ဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရဝသေန-စိတ်နှင့်စပ်သည့် အမှုအရာဖြစ်သော တောင့်တင်းလှုပ်ရှား ဆောင်သွားမှု ဓာတ်သဘော၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းအလိုအားဖြင့်၊ ကာယသမ္မတော-ကိုယ်ဟု ခေါ်အပ်သော၊ အယံ အဋ္ဌိသင်္ဃာတော-ဤအရိုးစုသည်၊ (အယံ ရူပသင်္ဃာတော-ဤရုပ်အပေါင်းသည်)၊ အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သို့သွားပေ၏။

(ဤအရပ်၌ “အဋ္ဌိသင်္ဃာတော”ဟု ရှိသော ပါဠိမှာ အဋ္ဌကထာ ဆရာရေးခဲ့ရင်း မူလပါဠိမှန် ဟုတ်ဟန်မရှိချေ။ အကြောင်းမူကား -ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောမျှကိုသာ ရှုမြင်လျက်ရှိသော

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဝိပဿနာယောဂီအား အရိုးစု ပုံသဏ္ဍာန် ထင်နေသည်ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်ပေ။ “အရိုးစု”ဟု ရှုလျက်ရှိသော သမထယောဂီအား သွားလိုသော စိတ်နှင့် ထိုစိတ်ကြောင့် စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ဖြစ်ပေါ်ပုံ ရှုမြင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို ရှုမြင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ဤသို့လည်း မဆိုသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် မူလရေးခဲ့ရင်း ပါဠိမှန်မှာ “ရူပသဃာတော” ဟူ၍သာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။)

တဿေဝံ အဘိက္ကမတော-ရှေ့သို့သွားသော ထိုရုပ်အပေါင်း ကိုယ်၏ ပင်လျှင်၊ ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ-တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သော ခြေကို ကြွမူ၍၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော-ပထဝီဓာတ်, အာပေါဓာတ် ဟူသော ဓာတ် ၂-ပါးတို့သည်၊ ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မနွာ-သတ္တိညံ့ကုန်၏၊ အားနည်းကုန်၏။ ဣတရာ ဒွေ-ကြွင်းသော တေဇော, ဝါယောဓာတ် ၂-ပါးတို့သည်၊ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော-သတ္တိထက်ကုန်၏၊ အားကြီးကုန်၏။ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု-ခြေကို ဆွဲဆောင်မှု, လှမ်းမှုတို့၌၊ တထာ-ထိုကြွမှုနှင့် အတူပင်တည်း။

“တတ္ထ ယသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ အနဂတာ တေဇောဓာတု ဥဒ္ဓရဏဿ ပစ္စယော၊ ဥဒ္ဓရဏဂတိကာ ဟိ တေဇောဓာတု” ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ တေဇောဓာတ်သည် ပေါ့တက်သော သဘောရှိ၏။ ဤပေါ့တက်ခြင်းသည် မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနုပစ္စုပဋ္ဌာန်၌ အတွင်းဝင်၏။ နူးညံ့စေခြင်းနှင့် အခိုးအငွေ့သဖွယ် သိမ်မွေ့၍ ပေါ့တက်ခြင်းသည် သဘောအားဖြင့် အတူတူပင်တည်း။ ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါ၏ ကြွခြင်း ပေါ့တက်ခြင်းသည် နောက်လိုက် အားပေးဖြစ်သော တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု-ဝါယောဓာတ်နှင့်တကွ နူးညံ့သိမ်မွေ့လျက် ပေါ့တက်မှု တေဇောဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ကြွဆဲ၌ ပေါ့တက်မှုကို သိခြင်းသည် တေဇောဓာတ်ကို မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနုပစ္စုပဋ္ဌာန်ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထို့ပြင် “ယသ္မာ တေဇောဓာတုယာ အနဂတာ ဝါယောဓာတု အတိဟရဏဝီတိဟရဏာနံ ပစ္စယော၊ တိရိယဂတိကာယ ဟိ ဝါယော ဓာတုယာ အတိဟရဝီတိဟရဏေသု သာတိသယော ဗျာပါရော” ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ဝါယောဓာတ်သည် ဖိလာသွားခြင်း၊ ဘေးသို့ သွားခြင်း သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကြွမှု၊ လွှတ်မှု၊ ချမှု၊ နင်းမှုတို့၌ ဝါယောဓာတ်၏ ဗျာပါရရှိငြားသော်လည်း ဆွဲဆောင်မှု၊ လှမ်းမှုတို့၌ ၎င်း၏ ဗျာပါရသည် သာလွန်၍ထင်ရှားပေ၏။ မှန်ပေ၏။ ဆွဲဆောင်ဆဲ၊ လှမ်း ဆဲ၌ ထင်ရှားသော တောင့်တင်းမှု၊ ဆောင်ထားမှုသည် ဝါယောဓာတ်၏ ဝိတ္ထိန္ဒြနုလက္ခဏာပေတည်း။

အထူးထင်ရှားသော တစ်ရွေ့ချင်း၊ ရွေ့သွားမှုသည်၎င်း ဓာတ်၏ သမုဒိရဏရသပေတည်း။ ရှေ့ဘက်သို့ တွန်းတွန်းပို့နေသလို၊ ဆွဲသွား သလို ထင်ရှားသော အမှုအရာသည် ၎င်းဓာတ်၏ အဘိနိဟာရပစ္စုပ္ပန် ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဆွဲဆောင်မှုနှင့် လှမ်းမှုတို့သည် နောက်လိုက် အားပေးဖြစ်သော ပေါ့ပါးမှု တေဇောဓာတ်နှင့်တကွ တောင့်တင်း လှုပ် ရှားမှု ဝါယောဓာတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဆွဲဆောင်ဆဲ၊ လှမ်းဆဲ၊ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုကို သိခြင်းသည် ဝါယောဓာတ်ကို ဝိတ္ထိန္ဒြနုလက္ခဏာ စသည်တို့ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။ ဤအရပ်၌ ရပ်ထားသော တစ်ဘက် ခြေဆီသို့ ရောက်အောင် ဆွဲဆောင်မှုသည် အတိဟရဏ၊ ၎င်းမှ ရှေ့သို့ လှမ်းမှုသည် ဝီတိဟရဏမည်၏ဟု မူလဋီကာ၌ ဆိုသည်။)

ပန-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ-ခြေလှမ်းအရှိန်ကို စွန့်လွှတ်မှု၌၊ တေဇောဓာတုဝါယောဓာတူတိ ဒွေ ဓာတုယော-တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်ဟူသော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္တာ- သတ္တိညံ့ကုန်၏၊ အားနည်းကုန်၏။ ဣတရာ ဒွေ-ကြွင်းသော ပထဝီ အာပေါဓာတ် ၂-ပါးတို့သည်၊ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော-သတ္တိ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ထက်ကုန်၏။ အားကြီးကုန်၏။ သန္နိက္ခေပန၊ သန္နိရုဗ္ဗနေသု-ခြေကိုချမှု၊ ဖိ၍နင်းမှုတို့၌။ တထာ-ထိုစွန်လွတ်မှုနှင့် အတူပင်တည်း။

“ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတု ဝေါဿဇ္ဇနဿ ပစ္စယော။ ဂရုတရသဘာဝါ ဟိ အာပေါဓာတု” ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ အာပေါဓာတ်သည် လေးသော သဘောရှိသော ပထဝီဓာတ်ထက်ပင် သာ၍လေးသော သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ယိုစီးကျခြင်း-ပဋ္ဌရဏ လက္ခဏာရှိပေသည်။ အရှိန်သတ်၍ ရပ်ဆဲ၌ ခြေ၏ လေးကျမှုသည် နောက်လိုက်အားပေးဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်နှင့်တကွ အာပေါဓာတ်ဖြင့် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် အရှိန်သတ်ဆဲ ကျဆဲ၌ လေးကျမှုကို သိခြင်းသည် အာပေါဓာတ်ကို ပဋ္ဌရဏလက္ခဏာဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

ထို့ပြင် “ယသ္မာ ပန အာပေါဓာတုယာ အနုဂတာ ပထဝီဓာတု သန္နိက္ခေပနဿ ပစ္စယော။ ပတိဋ္ဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဋ္ဌာပနေပိ တဿာ သာတိသယကိစ္စတ္တာ အာပေါဓာတုယာ တဿာ အနုဂတာဘာဝေါ၊ တထာ ဃဇ္ဇနကိရိယာယ ပထဝီဓာတုယာ ဝသေန သန္နိရုဗ္ဗနဿ သိဇ္ဈနတော၊ တတ္ထာပိ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတု အနုဂတာဘာဝေါ”ဟူသော ဋီကာ နှင့်အညီ ခြေကို မြေပြင်ကြမ်းပေါ်တွင် ချထားဆဲ၌ တည်စေမှုထင်းရှား၏။

“ပတိဋ္ဌာနရသာ” ဟူသည်နှင့်အညီ တည်ရာကိစ္စအားဖြင့် ထင်ရှား လေ့ရှိသော ပထဝီဓာတ်သည် တည်စေမှု၌လည်း လွန်ကဲသော ကိစ္စ ရှိသောကြောင့် ထိုတည်စေမှုသည် ပထဝီ၏ သတ္တိထူးပေတည်း။ ထို့ကြောင့် ချထားမှု တည်စေမှုသည် နောက်လိုက်အားပေးဖြစ်သော အာပေါဓာတ်နှင့်တကွ ပထဝီဓာတ်ဖြင့် ပြီး၏။ ဖိ၍ နင်းဆဲ၌ ထိခိုက်မှု သည်လည်း ခက်မာကြမ်းတမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော ပထဝီဓာတ်ဖြင့်ပင် ပြီး၏။ သို့ဖြစ်၍ ခြေကို ချထားဆဲ၊ ဖိနင်းဆဲတို့၌ တည်စေမှု၊ ထိခိုက်မှု

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

တို့ကို သိခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်ကို ကက္ခတ္တုလက္ခဏာ စသည်တို့ဖြင့် သိခြင်းပေတည်း။

ဤအရာ၌ ကိန်းသေမှတ်ရန်မှာ - ခြေလက်စသည်တို့ကို ကြွချီရာ၌ ပေါ့တက်မှုကို သိလျှင် တေဇောဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ ဘေးသို့ ရွေ့လျားမှုကို သိလျှင် ဝါယောဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ နောက်သို့ လေးကျမှုကို သိလျှင် အာပေါဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်၊ တိုက်ခိုက်ထိပါးမှုကို သိလျှင် ပထဝီဓာတ်ကို သိသည်ဟု မှတ်။ ဤနည်းဖြင့် ခြေတစ်လှမ်းအတွင်း၊ လက်ခြေတစ်ကွေး တစ်ဆန့်အတွင်းမှာပင် ဓာတ် ၄-ပါးလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုပြီးစီးသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ-ထိုကြွမှုစသည်တို့တွင်၊ ညွှရဏေ ပဝတ္တာ-ကြွခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပဓမ္မာ-ကြွချီလိုသော စိတ်နာမ်နှင့် ကြွတက်မှု ရုပ်တရားတို့သည်၊ အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ-ဆွဲဆောင်ခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။

“ရူပါရူပဓမ္မာတိ ဥဒ္ဓရဏကာရေန ပဝတ္တာ ရူပဓမ္မာ၊ တံသမုဋ္ဌာပကာ အရူပဓမ္မာ စ” [ဋီကာဖွင့်]

ဤအရာ၌ မှတ်သိမှု နာမ်တို့ကိုလည်း ယူသင့်သေး၏။ အပြစ်ကား- ၎င်းမှတ်သိမှုကို ထိုခဏ၌ပင် ချုပ်ပျောက်သွားသည်ဟု မထင်မြင်လျှင် ငါတစ်ယောက်တည်းကပင် အမြဲမှတ်သိနေသည်ဟု နိစ္စသညာ၊ အတ္တသညာ ဖြစ်လေရာ၏။ အမှန်အားဖြင့်မူကား မှတ်ဆဲမှတ်ဆဲမှာပင် မှတ်သိမှု၏ ချုပ်ပျောက်သွားပုံကို ယောဂီသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ထင်ရှားစွာသိပေ၏။ ဘင်္ဂဉာဏ်မှစ၍ အထူးသဖြင့် ရှင်းလင်းပြတ်သား ထင်ရှားစွာ သိပေ၏။ ထို့ကြောင့် မှတ်သိမှုနာမ်ကိုလည်း ယူသင့်ပေသည်။ ဤအရာ၌ ဋီကာဆရာ ဖွင့်ပြမထားခြင်းမှာ သမ္မသနဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေတော့သည်။)

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ-ဆွဲဆောင်ခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ ဝိတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ-လှမ်းခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။ ဝိတိဟရဏေ ပဝတ္တာ-လှမ်းခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်။ ဝေါဿဇ္ဇေန န ပါပုဏန္တိ-အရှိန်လွှတ်ခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ-အရှိန်လွှတ်ခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်။ သန္တိက္ခေပနံ န ပါပုဏန္တိ-ချထားခိုက်သို့ မရောက်ကုန်။ သန္တိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ-ချထားခိုက်၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့သည်။ သန္တိဗုဒ္ဓံ န ပါပုဏန္တိ-ဖိ၍နင်းဆဲသို့ မရောက်ကုန်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ-ထိုထိုကြွခိုက်စသော ခဏ၌သာလျှင်။ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ-တစ်ဆစ်စီ အပိုင်းအပိုင်း၊ သန္တိ သန္တိ-တစ်စပ်စီ အကန့်အကန့်၊ ဩဓိ ဩဓိ ဟုတွာ-တခြားစီ အပြတ်အပြတ် ဖြစ်လျက်။ တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဋ္ဌာပဋ္ဌာယန္တာ-လောလောပူသော အိုးကင်းထဲ၌ ပစ်ထည့်အပ်သော နှမ်းစေ့တို့သည် တဖတ်ဖတ် တဖျက်ဖျက်မည်ကုန်လျက် ပေါက်ကွဲကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ဘိဇ္ဇန္တိ-ပျက်စီးကုန်၏။

ဤအရာ၌ အသိခက်သော ဋီကာပါဠိကို ဗဟုသုတအလိုငှာ ထုတ်ပြ ဦးအံ့။

အတိက္ကတ္တရော ဟိ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပဝတ္တိက္ခဏော ဂမနဿာဒိနံ ဒေဝ ပုတ္တာနံ ဟေဠုပရိယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ ပါဒေ စ ဗန္ဓုရဓာရာ သမာဂမတောပိ သီဃတရော။

ဟိ-မှန်၏။ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပဝတ္တိက္ခဏော-ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ရာ ခဏသည်လည်း၊ အဘိက္ကတ္တရော-အလွန်ပင် တိုတောင်းလှချေ၏။ ဟေဠုပရိယေန-အောက်လမ်းက တစ်ယောက်၊ အထက်လမ်းက တစ်ယောက် အောက်အထက် ဆင့်လျက်ရှိသော ကောင်းကင် လမ်းခရီးဖြင့်၊ ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ-ရင်ဆိုင်ပြေးသွားကုန်စဉ်၊ (ဝါ) ရင်ဆိုင် ပြေးသွားကုန်

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သော၊ ဂမနဿာဒီနံ ဒေဝပုတ္တာနံ-အပြေးကြိုက်သော နတ်သား ၂-
 ယောက်တို့၏။ သီရသိ စ-(အောက်နတ်သား၏) ခေါင်းပေါ်၌လည်း
 ကောင်း၊ ပါဒေ စ- (အထက်နတ်သား၏) ခြေဖဝါး၌လည်းကောင်း၊
 ဗန္ဓုရဓာရာသမာ-ဂမတောပိ-ဖီလာ ကန့်လန့်ဖွဲ့တပ်ထားသော အောက်
 အထက် သင်တုန်းသွား ၂-ခုတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိရာ ခဏထက်သော်
 လည်း၊ သီဃတရော-သာ၍လျင်မြန်ချေသေး၏။

အပြေး ဝါသနာပါသော နတ်သား ၂-ယောက်တွင် ၁-ယောက်က
 အနောက်မှ အရှေ့သို့ ပြေးလာစေ၊ သူ့ခေါင်းပေါ်၌ သင်တုန်းဓားကို
 အသွားထောင်လျက် ကန့်လန့်ဖြတ်တပ်ထားစေ၊ အခြားတစ်ယောက်က
 အရှေ့မှ အနောက်သို့ ပြေးလာစေ၊ သူ့ခြေဖဝါး၌ သင်တုန်းဓားကို
 အသွားစိုက်လျက် ကန့်လန့်ဖြတ်တပ်ထားစေ၊ သူ၏ပြေးလာရာလမ်းမှာ
 အနောက်မှ ပြေးလာသောနတ်၏ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်၌ ဖြစ်စေ၊ ဤသို့
 အလွန်လျင်မြန်စွာ ရင်ဆိုင်ပြေးလာသော နတ်သားနှစ်ဦးတို့ အချင်းချင်း
 တွေ့ဆုံပြီး လွန်သွားသောခဏပင် တိုတောင်းလှချေမည်။ အောက်နတ်၏
 ခေါင်းက သင်တုန်းသွားနှင့် အထက်နတ်သား၏ခြေက သင်တုန်းသွားတို့
 တည့်ပြီးလွှဲသွားသော ခဏမှာသာ၍ပင် တိုတောင်းပေမည်။ တစ်စက္ကန့်
 ကို အပုံတစ်သိန်းပုံ၍ တစ်ပုံခန့်ပင်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ရုပ်၏ဥပါဒ်၊ ဦး
 ဘင် ဟူသော ဖြစ်ဆဲခဏသည် ထိုထက်ပင် လျင်မြန်သေးသည်ဟု
 ဆိုလို၏။ လေယာဉ်ပျံနှစ်စင်း လမ်းလွှဲရာတွင် မြန်ပုံနှင့်လည်း ဥပမာ
 ပြုသင့်၏။

တတ္ထ-ထိုသို့ လျင်မြန်စွာ ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်ထဲ၌၊ ဧကော
 အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သွားတတ်သူ တစ်ယောက်သည်၊ ဧကော-အဘယ်မှာ
 ရှိအံ့-ဟုတ်အံ့နည်း၊ မရှိသည် မဟုတ်သည်သာတည်း၊ (ကိ သဒ္ဓါ
 ပဋိက္ခေပအနက်၌ ဖြစ်၏)၊ ကဿ ဝါ ဧကဿ အဘိက္ကမနံ-အဘယ်သို့

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သော သူတစ်ယောက်၏ ရှေ့သို့ သွားမှုသော်လည်း ဟုတ်နိုင်အံ့နည်း၊ ဘယ်သူတစ်ယောက်၏ သွားမှုမျှ မဟုတ်ချေ၊ ပရမတ္ထတော ဟိ-မျက်မှောက် သိအပ်သော အမှန်သဘောအားဖြင့်မူကား၊ ဓာတူနံယေဝ ဂမနံ-သတ္တဝါကောင်၊ အသက်ကောင်မဟုတ်သော ရုပ်နာမ်ဓာတ် သဘောတို့၏ သာလျှင် သွားမှုပေတည်း၊ ဓာတူနံ ဌာနံ ဓာတူနံ နိသဇ္ဇာ ဓာတူနံ သယနံ-ဓာတ်သဘောတို့၏သာလျှင် ရပ်မှု၊ ထိုင်မှု၊ လျောင်းမှုပေတည်း။ ဟိ-(နာမ်တရားလည်း ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျောက်သွားသည်၊ သွားတတ်သော သတ္တဝါကောင် မရှိဟု ဆိုသော) ထိုစကားမှန်ပေ၏၊ တသ္မိတသ္မိ ကောဋ္ဌာသေ-ကြွမှု၊ ဆွဲဆောင်မှုစသော ထိုထိုအဖို့၌၊ ရူပေနသဒ္ဓိ-ကြွမှုစသောရုပ်နှင့်တကွ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ-ကြာလိမ့်မူ၊ ကြွတယ်ဟု မှတ်သိမှု စသော တခြားတစ်ပါးသော စိတ်ဟောင်းချုပ်သွား၏၊ ချုပ်သွားသော စိတ်က တခြားတစ်ပါးပေတည်း၊ အညံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ-ဆွဲလိုမှု၊ ဆွဲတယ်ဟု မှတ်သိမှု စသော တခြားတစ်ပါးစိတ်သစ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပေါ်လာသော စိတ်က တခြားတစ်ပါးပေတည်း၊ စိတ္တသန္တာနော-ရှေးနောက်စိတ်တို့၏အစဉ်သည်၊ အဝိစိ အနုသမ္ပန္နော-အခြားအပြတ် မထင်အောင် အစဉ်ဆက်စပ်လျက်၊ နဒိသောတော ဣဝ-မြစ်ရေအလျဉ်ကဲ့သို့၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်နေပေ၏။ (ဣတိ ပဇာနာတိ-ဤသို့သိပေ၏။)

(“ဣတိ ပဇာနာတိ”ဟူသော ဤပုဒ် ၂-ပုဒ်သည် အဋ္ဌကထာ စာမူ၌ လိုနေ၏။ မူလရေးရင်းက ဤ ၂-ပုဒ်လည်း ကေန်ပင် ပါရှိရမည်သာ တည်း။ မပါရှိလျှင် “ဘိက္ခု အသမ္ပယုန္တော”ဟူသော ပုဒ်တို့၏ စပ်စရာ ပဓာနကြိယာ မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ ထည့်၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။)

ဝေ-ဤဆိုအပ်ခဲ့သောနည်းဖြင့်၊ အဘိက္ကမာဒိသု-ရှေ့သို့ သွားမှု စသည်တို့၌၊ အသမ္ပယုနံ-မတွေဝေခြင်း အမှန်အတိုင်း ရှင်လင်းစွာ

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

သိခြင်းသည်၊ အသမ္မောဟသမ္မုဇဉ် နာမ-အသမ္မောဟသမ္မုဇဉ် မည်ပေ၏။

ဆိုလိုရင်းအချုပ်မှာ ... ရှေ့သို့သွားတိုင်း၊ နောက်သို့ပြန်ဆုတ်တိုင်း၊ ယိန်းယိုင်လှုပ်ရှားတိုင်း စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်သိမှုက ဂေါစရသမ္မုဇဉ် ပေတည်း။ ဤသမ္မုဇဉ်အားရှိသောအခါ၌ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု သမ္မုဿနဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါမှစ၍ အထူးကောင်းသော မှတ်ချက်များ၌ မျက်စိလည်ပြေသွားသကဲ့သို့ မတွေ့မဝေ ရှင်းလင်းစွာ သိသိသွား၏။ သိပုံမှာ- “သွားတယ်၊ သွားတယ်” စသည်ဖြင့် မှတ်နေရင်းပင် သွားမည်ဟု ကြံသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချုပ်ပျောက်သွားသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက် သိ၏။ ထိုစိတ်ကြောင့် တောင့်တင်းမှုလှုပ်ရှားမှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။ ထိုတောင့်တင်းမှု လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးရှိ ရုပ်ပေါင်း တရွေ့ရွေ့ချင်း ရွေ့ရှားလျက် ဖြစ်ပျက်သွားသည်ကိုလည်း မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။

ကြွ့ခိုက်စသည်၌လည်း “ကြွ့တယ်” စသည်ဖြင့် မှတ်သိနေရင်းပင် ကြွ့လိုမှု၊ ကြွ့တက်မှု ဤသို့စသော နာမ်ရုပ်တို့သည် ဆွဲဆောင်ခိုက်စသည်သို့ မရောက်ဘဲ ထိုထိုခဏမှာပင် အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်လျက် ကုန်ပျောက်ကုန်ပျောက်သွားသည်ကို မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ၏။ ထို့ကြောင့် ယောဂီမှာ ထိုသို့သောကာလ၌ မျက်စိလည် ပြေသွားသကဲ့သို့ပင် ရှင်းလင်းစွာ အထူးသိမှု ဖြစ်ပေါ်ပြန်လေသည်။ ဖြစ်ပုံမှာ “သွားမှုစသည်ကို ပြုလုပ်တတ်သော သတ္တဝါကောင်၊ ငါကောင်ကား မရှိပြီ၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောတရားမျှသာ ရှိချေသည်၊ မမြဲသော တရားချည်းမျှသာ၊ ဆင်းရဲချည်းသာ၊ သွားချင်မှု၊ သွားမှုစသည်မှာလည်း သဘောတရားတို့၏ အမူအရာမျှသာ” ဟူ၍ မတွေ့မဝေ ရှင်းလင်းစွာ

*အာလောကီတေ-တည့်တည့်ကြည့်လတ်သော်၊ ဝိလောကီတေ-စောင်းငဲ့၍ ကြည့်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

ဆုံးဖြတ်လျက် အသိဉာဏ်ထူး ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။ ဤအသိဉာဏ်သည် အသမ္မောဟသမ္ပဇော်ပေတည်း။

ဤသမ္ပဇော်မှာ ရှုမှတ်မှု ဂေါစရသမ္ပဇော်နှင့် ကင်း၍သာ အသီးအခြား မဖြစ်နိုင်။ ဂေါစရသမ္ပဇော်အရ ရှုမှတ်နေရင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ရှုမှတ်နေရင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဤအသမ္မောဟသမ္ပဇော်ကို ပြထားပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယောဂီသည် ဤသမ္မောဟသမ္ပဇော် ဖြစ်ပေါ်စေရန် ရှုမှတ်မှု ဂေါစရသမ္ပဇော်ကို သာလျှင် မပြတ်ပွားစေအပ်၏။

*ဤအရာ၌ တည့်တည့်ကြည့်ခြင်း၊ စောင်းငဲ့၍ကြည့်ခြင်း-ဤ ၂-မျိုးသာလျှင် ယောဂီတို့နှင့် လျော်သောကြောင့် တိုက်ရိုက်ဖော်ပြထားပေသည်။ ငဲ့၍ကြည့်ခြင်း၊ မော်၍ကြည့်ခြင်း၊ ပြန်၍ကြည့်ခြင်းတို့ကိုကား မလျော်သောကြောင့် ပြမထားပေ။ သို့သော် ၎င်းတို့ကိုလည်း နည်းတူပင် ရှုမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ကြည့်တိုင်း ကြည့်တိုင်း ကြည့်လိုသည်သော စိတ်မှစ၍ “ကြည့်ချင်တယ်၊ ကြည့်တယ်၊ မြင်တယ်” စသည်ဖြင့် မလွတ်အောင် ရှုမှတ်အပ်၏။ ဤသို့ ရှုမှတ်ခြင်းသည်ဂေါစရသမ္ပဇော်ပေတည်း။

အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုထားသည်မှာ ... “သမထယောဂီတို့သည် မိမိ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အလေးပြုလျက် ကြည့်ရမည်” ဟု ဆိုထား၏။ ကျီးသည် အစာကို ကြည့်ရာ၌ ရန်သူ့ကိုလည်းကြည့်သေးသကဲ့သို့ ယောဂီသည်လည်း ကြည့်လိုရာကို ကြည့်သော်လည်း မိမိ၏ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ နှလုံးသွင်း

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

မူကိုကား မစွန့်၊ ကြည့်လိုရာကို တစ်လှည့်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တစ်လှည့် နှလုံး သွင်းရမည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းမှုတက်မှာ စိတ်များများ ထားရမည် ဟု ဆိုလိုပေ၏။ ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်တို့ကို ရှုမှတ်ရသော ဝိပဿနာ ယောဂီတို့သည်ကား မိမိ၏ ရှုမှတ်မြဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းအတိုင်းပင် ရှုမှတ်လျက် ကြည့်ရှုရမည်ဟု ဆိုထားပေ၏။

မှန်ပေ၏။ ကြည့်လိုမှု၊ ကြည့်မှု စသည်တို့သည်လည်း ဝိပဿနာ၏ အာရုံများပင် ဖြစ်သောကြောင့် ကြည့်လိုမှုကို မှတ်သိလျှင် နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ နာမ်အာယတန ၂-ပါး၊ နာမ်ဓာတ် ၂-ပါးကို သိသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော မျက်စိဖွင့်မှု၊ မျက်လုံးလှည့်မှု၊ ခေါင်းမျက်နှာပြုပြင်မှုတို့ကို မှတ်သိလျှင်လည်း ရုပ်ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏။ စူးစိုက်၍ ကြည့်မှု၊ မြင်မှု၊ စသည်ကို မှတ်သိလျှင်လည်း ခန္ဓာငါးပါး၊ အာယတနလေးပါး၊ ဓာတ် လေးပါးတို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ဆင်ခြင် မှတ်ရပြန်သေးလျှင်လည်း ထိုဆင်ခြင်မှု၊ နာမ် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ကို သိသော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်သေးသည်သာတည်း။

သို့ဖြစ်၍ ကြည့်လိုမှု စသည်ကို မလွတ်အောင် ရှုမှတ်နေသော ယောဂီမှာ ဂေါစရသမ္မဇေယျ ထက်သန်အားရှိသောအခါ၌ “ကြည့်လိုမှု စိတ်ကြောင့် မျက်လုံးမျက်နှာ ပြုပြင်သော အမူအရာဖြင့် လှုပ်ရှား တွန်း ဆောင်မှုများနှင့် ကြည့်မှု၊ မြင်မှု၊ ဆင်ခြင်မှုများသာ အသီးသီး ဖြစ်ပျက် သွားကြသည်။ ကြည့်လိုမှု၊ မျက်လုံး မျက်နှာပြုပြင်မှု စသည်တို့ကို ပြု လုပ်တတ်သော အတ္တကောင် ငါကောင်ကား မရှိပြီ”ဟု မတွေ့မဝေ ရှင်း လင်းစွာ သိသော အသမ္မောဟသမ္မဇေယျသည် အလိုလိုပင် ဖြစ်ပေါ်လာ ပေ၏။

ပ *သမိဋ္ဌိတေ-ဆန့်ထားသော လက်ခြေကို ကွေးလတ်သော်၊
ပသာရီတေ-ကွေးထားသော လက်ခြေကို ဆန့်လက်သော်၊ သမ္ပဇာန
ကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

သံဃာဋီပတ္တစီဝရဓာရဏေ-သင်္ကန်းကြီးနှင့် သပိတ် သင်္ကန်းကို
ဝတ်ရုံ ကိုင်တွယ်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်၊
ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အသိတေ-စားလတ်သော်၊ ပီတေ-သောက်လတ်သော်၊ ခါယိ
တေ-ခဲလတ်သော်၊ သာယိတေ-လျက်လတ်သော်၊ သမ္ပဇာနကာရီ-
သိလျက်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

*လက်ခြေတို့ကို ကွေးတိုင်း၊ ဆန့်တိုင်း၊ လှုပ်ရှားမှုပြုပြင်တိုင်း
“ကွေးတယ် ကွေးတယ်” စသည်ဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ်စူးစိုက်၍ မှတ်အပ်၏။
သမာဓိဉာဏ် အားရှိလာသောအခါ၌ ကွေးဆန့် ပြုပြင်လိုသော စိတ်များ
ကိုလည်း မှတ်သိနိုင်၍ ကွေးမှုစသည်ကို ပြုလုပ်တတ်သော အတ္တကောင်၊
ငါကောင်ဟူ၍ မရှိ၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်သဘောတရား
မျှသာ ရှိသည်၊ မမြဲဆင်းရဲသော သဘောတရားမျှသာရှိသည်” ဟု မတွေ
မဝေ ရှင်းလင်းစွာ သိမှု အသမ္မောဟသမ္ပဇ်သည် အလိုလိုပင်ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤမှစ၍ ရေးသင့်သော မှတ်ချက် အဓိပ္ပာယ်များမှာ ဝိပဿနာ
ဂ္ဂနည်းကျမ်း အခန်း (၄)တွင် ပါရှိနေပြီဖြစ်၍ အထူးလိုရာ၌သာ ရေး
တော့မည်၊ မလိုရာ၌ ရေးတော့မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်များကို ဝိပဿနာဂ္ဂနည်းကျမ်း ပထမတွဲ
နာ (၃၁၁)စသည်မှာ ကြည့်ရှုကြပါလေ။

ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ-ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်မှုကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္မဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဂတေ-သွားလတ်သော်၊ ဌိတေ-ရပ်လတ်သော်၊ နိသိန္ဓေ-ထိုင်လတ်သော်။ သုတ္တေ-အိပ်ပျော်လတ်သော်၊ ဇာဂရိတေ-နိုးလတ်သော်၊ ဘာသိတေ-စကားပြောလတ်သော်၊ တုဏှိဘာဝေ-ဆိတ်ဆိတ် နေလတ်သော်၊ သမ္မဇာနကာရီ-သိလျက်ပြုသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဣတိ-ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ-မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌မူလည်း။

(ဤမှ စ၍ ဣရိယာပထပိုင်း အနက်နှင့် တူပြီ။ “အတ္ထိ ကာယောတိ ဝါ ပနဿ”၌ “အတ္ထိ ကာယောတိ-ရှေ့သို့သွားမှု စသော ရုပ်အပေါင်းမျှသာ ရှိသည်ဟု” ဤသို့ ပြင်၍ဆိုလေ၊ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်။)

သမ္မဇေယျပဗ္ဗံ-မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိမှု သမ္မဇေယျကို ပွားစေပုံ အပိုင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

မှတ်ချက်အဓိပ္ပါယ်

၁။ “ဝိပဿနာ” ဟူသည်မှာ အယုတ်အမြတ် မရွေးရ။ ထင်ရှားသိနိုင်၍ နိစ္စ သုခ အတ္တဟု စွဲလမ်းနိုင်သမျှ ရုပ်နာမ်အမှုအရာ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် ရှုမှတ်ရပေမည်။ ထိုကြောင့် ဤ၌ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်မှုများကိုလည်း ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ပြထားပေသည်။

၂။ အိပ်ပျော်ရာ၌ မှတ်သိပုံကို ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲ နှာ (၃၁၅)မှာ ကြည့်ပါလေ။